

Tilinumero nopeuttaa veronpalautuksen saamista

• Veronpalautukset tulevat tilille 5. joulukuuta. Niitä maksetaan henkilöasiakkaille yhteensä 2,5 miljardia euroa. Tilinumerotieto veronpalautusten maksamiseksi puuttuu kuitenkin vielä 55 000 asiakkaalta.

Jos tilinumero ei ole Verohallinnon tiedoissa, veronpalautus maksetaan maksuosoituksena. Maksuosoituksen voi lunastaa OP:n kassapalveluita tarjoavista konttoreista 13.–15. joulukuuta alkaen. **STT**

Kuntavaali-ehdokkaan tappaneelle 8,5 vuotta

• Varsinais-Suomen kärjäoikeus tuomitsi perussuomalaisten kuntavaali-ehdokkaan tappaneen miehen 8,5 vuoden vankeuteen. 42-vuotias mies tuomittiin alentuneesti syntäkeisena taposta ja pahoinpitelystä.

Mies myönsi syytteet oikeiksi. Hän tappoi itselleen ennalta tuntemattoman uhrin Rai-siossa huhtikuussa. Mies suihkutti uhrin kynnepääsumuttimella, löi nyrkillä kasvoihin ja iski neljästi veitsellä. Uhri kuoli sairaalassa. **STT**

Tien väärä paikka pakottaa korjaamaan kaavaa Posiolla

• Posion Kirintövaaran hui-pulla on korjattava alueen asemakaavaa, koska kaavatietä siellä on rakennettu 27 metriä sivuun voimassa olevan kaavan määräämästä paikasta.

Vaikka kaava on vanha, muutoksia voidaan tehdä, sillä kunnallistekniikka ei ole rakennettu. Korttelien tontit ovat vielä viime aikoina näyttäneet olevan myynnissä, mutta käytännössä ne eivät ole.

Kaavauudistuksessa tonttien rakennusoikeus pienenee asuin- ja talousrakennusten osalta yhteensä 250 kerrosneliömetristä 150:een, mutta tonttien määrä lisääntyy seitsemästä 12:een.

Metsä Groupin Kemin tehtaita johtaa Tomi Seppä

• Metsä Groupin Kemin tehtaiden johtaja vaihtuu. Uutena johtajana aloittaa ensi vuoden alussa Metsä Fibren Kemin sellutehtaan käytettävyyssuostavana nykyisin työskentelevä Tomi Seppä. Hän vastaa jatkossa Metsä Fibren sellutehtaan ja Metsä Boardin kartonkitehtaan johtamisesta Kemissä.

Potilas pääsee entistä nopeammin sairaalahoitoon

Lapin keskussairaalaan pääsee jatkossa ilmaitse myös surkeassakin säässä, kun uusi lähestymismenetelmä helpottaa helikoptereiden laskeutumista.

Vesa-Pekka Hiltunen

• Potilaat pääsevät jatkossa aiempaa nopeammin Lapin keskussairaalaan hoitoon, kun sairaalaan saavutettavuus helikoptereille pimeällä ja huonossa säässä paranee huomattavasti nykyisestä.

Lapin keskussairaala saa käyttöönsä uuden satelliittipaikannukseen perustuvan, mittarilentämisen mahdollistavan lähestymismenetelmän ensimmäisenä sairaalana Suomessa.

Uusi menetelmä antaa helikopterille turvallisen ja esteettömän lähestymisreitit korkeuksineen ja suuntineen. Se on luettavissa helikopterin mittareista säällä kuin säällä. Näköyhteys maahan vaaditaan vasta aivan laskeutumisen loppuhetkillä.

Potilaiden siirto sairaalaan pimeän ja huonon sään aikaan onnistuu jatkossa 90 prosentin todennäköisyydellä. Aiemmin sairaala on voinut ottaa vain 60 prosenttia tapauksista. Luvut on laskettu säädatan perusteella.

– Jos sairaalaan on aiemmin mennyt hiekkatie, nyt sinne menee asfaltoitu tie, kuvaa vastuullinen johtaja Juha-Pekka Mattila uuden menetelmän kehittäneestä Aii Airspace Design -yhtiöstä.

Syksyllä käyttöön

Uusi lähestymismenetelmä on käytettävissä 7. joulukuuta, mutta sen operatiivinen käyttöönotto tapahtuu myöhemmin.

– Varmaan joulutammikuussa aloitamme harjoittelulennot ja koulutuksen, mutta tosikäyttöön menetelmä tulee vasta ensi syksynä, arvioi FinnHemsin Rovaniemen tukikohdan vastuulentäjä Pekka Autere.

FINNHEMSIN Lapin ainoa tukikohta sijaitsee Rovaniemellä lentoasemalla. Se kuljettavat vuosittain noin 150 potilasta ilmaitse jatkohoitoon. Usein suuntana on Lapin keskussairaala, jos sää sallii laskeutumisen. Jatkossa laskeutuminen huonossa säässä helpottuu.

Hän uskoo järjestelmän helpottavan ensihoitajien työtä, mutta ei pysty arvioimaan, kuinka monta ihmishenkeä se pelastaa tai kuinka moni potilas pääsee aiempaa nopeammin hoitoon.

FinnHemsin Lapin yksikkö kohtaa vuosittain noin 500 potilasta, mutta heistä vain noin 150 kuljetetaan jatkohoitoon helikopterilla.

– Tärkeintä meille on viedä nopeasti hoito potilaan luokse. Usein, 300 kertaa vuodessa, potilas viedään onnettomuuspaikalta jatkohoitoon ambulanssilla, Autere kertoo.

Joskus potilas viedään maanteitse varmuuden vuoksi, jos on riski, ettei helikopteri pääse laskeutumaan sairaalalle kehnon sään vuoksi.

Kahdessa tapauksessa kolmesta jatkohoitopaikka on LKS ja jo-

Potilaiden siirto sairaalaan pimeän ja huonon sään aikaan onnistuu jatkossa 90 prosentin todennäköisyydellä.

Aiemmin sairaala on voinut ottaa vain 60 prosenttia tapauksista. Luvut on laskettu säädatan perusteella.

ka kolmannessa tapauksessa Oulun yliopistollinen sairaala (OYS). Satunnaisesti hoitopaikka on joku muu, esimerkiksi norjalaissairaala.

Huonolla säällä kentälle

FinnHems joutuu tällä hetkellä perumaan lentoja varsin usein kehnon sään vuoksi.

Nykyisin FinnHems voi lentää huonolla säällä vain lentokentältä lentokentälle. Finavian lentoasemilla on kiinteät lähestymisjärjestelmät, jotka takaavat helikopterille turvallisen laskeutumisen huonollakin näkyvyydellä. Tällöin potilaat viedään lentoasemilta maanteitse sairaaloihin.

Uusista helikopterilentomenetelmistä on enemmän apua, jos ne yleistyvät esimerkiksi hiihtokeskuksissa. Parempi lentovarmuus auttaa paitsi onnettomuuksien uhreja myös ainakin aivohalvauspotilaita ja rintakipupotilaita.

– Käsittääkseni se on hinta-laatu-suhteeltaan hyvä järjestelmä, koska se perustuu GPS:ään, eikä kiinteisiin laitteisiin, Autere sanoo.

Vain todellinen umpisumu ja matalat pilvet estävät jatkossakin helikopterilta sairaalalle laskeutumisen.

Jos riittävää näköyhteyttä ei löydy, uusi menetelmä kertoo, miten helikopteri vedetään turvallisesti ylös ja uusintayritys tehdään. Jos laskeutuminen ei onnistu silloinkaan, kone voi laskeutua lentoasemalle.

Hyötyä myös pienille lentopaikoille

Vesa-Pekka Hiltunen

• Aii Airspace Design rakensi uuden menetelmän Rovaniemelle pilottimallina omalla kustannuksellaan. Samanlainen menetelmä tulee myös OYS:iin ensi vuonna.

Suomessa ei ole käytössä muita helikoptereille tarkoitettuja huonon sään mittarilentomenetelmiä, vaikka lentäjillä ja kalustolla on jo nyt valmius niitä käyttä.

FinnHemsin koptereiden lisäksi lentomenetelmiä voivat hyö-

dyntää esimerkiksi rajavartioston ja puolustusvoimien helikopterit.

Aii Airspace Designin tavoitteena on, että lähestymismenetelmiä luodaan kaikkiin Suomen sairaaloihin.

Tavoitteena on myös kehittää menetelmiä esimerkiksi laskettelukeskuksiin, jolloin niitä voivat käyttää esimerkiksi matkailu- ja liikematkustus.

Lisäksi satelliittipaikannukseen perustuvia lähestymismenetelmiä on mahdollista tehdä

”Lentomenetelmä mahdollistaa lentopaikalle liikematkustamista ja uutta liiketoimintaa.”

JUHA-PEKKA MATTILA
vastuujohtaja, Aii Airspace Design

Suomen valvomattomille lentopaikoille lentokoneita varten. Lapissa tällaisia valvomattomia lentopaikkoja on kahdeksan, esimer-

kiksi Sodankylässä, Kemijärvellä ja Ranualla.

– Lentomenetelmä mahdollistaa lentopaikalle liikematkustamista ja uutta liiketoimintaa, sanoo Juha-Pekka Mattila Aii Airspace Designista.

Yhtiö etsii nyt kumppaneita toteuttamaan menetelmiä. Yhdelle paikalle menetelmän kehittäminen maksaa ”viisinumeroisen” summan. Yhteen paikkaan menetelmän laatiminen kestää muutama kuukauden.